

Фонд
Енергоефективності

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Наглядової ради
ДУ «Фонд енергоефективності»
16 серпня 2019 року
(у редакції, затвердженій рішенням
Наглядової ради ДУ «Фонд
енергоефективності»
від 30 липня 2020 року)

**ПРОГРАМА
ПІДТРИМКИ
ЕНЕРГОМОДЕРНІЗАЦІЇ
БАГАТОКВАРТИРНИХ БУДИНКІВ
«ЕНЕРГОДІМ»
(версія № 1/2019)
(в редакції від 30 липня 2020 року)**

Київ – 2020

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. ВИЗНАЧЕННЯ.....	3
РОЗДІЛ II. ЗАГАЛЬНІ УМОВИ	11
Глава 1. ВСТУП.....	11
Глава 2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПОКАЗНИКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОГРАМИ.....	12
РОЗДІЛ III. ВИМОГИ ДО ЗАЯВНИКІВ/БЕНЕФІЦІАРІВ	13
РОЗДІЛ IV. ОСНОВНІ ЗАСАДИ НАДАННЯ ГРАНТІВ В МЕЖАХ ПРОГРАМИ	14
РОЗДІЛ V. ОСНОВНІ ЕТАПИ ТА КРОКИ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ЗАЯВНИКОМ ГРАНТУ (ЧАСТКОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ ВАРТОСТІ ЗДІЙСНЕНИХ ЗАЯВНИКОМ/БЕНЕФІЦІАРОМ ПРИЙНЯТНИХ ЗАХОДІВ)	17
РОЗДІЛ VI. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗАЯВНИКА/БЕНЕФІЦІАРА ТА ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ.....	20
РОЗДІЛ VII. ВЕРИФІКАЦІЯ, МОНІТОРИНГ ТА ПЕРЕВІРКА ЯКОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ.....	21
РОЗДІЛ VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	22
Додаток 1.ГРАНИЧНІ РОЗМІРИ ФІНАНСУВАННЯ (ГРАНТОВА ПОЛІТИКА) ТА МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ГРАНТУ ВІДПОВІДНО ДО ПРОГРАМИ	24
Додаток 2.ПЕРЕЛІК ЗАХОДІВ З ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ, ЧАСТКОВЕ ВІДШКОДУВАННЯ ВАРТОСТІ ЯКИХ БЕНЕФІЦІАРУ МОЖЕ БУТИ ЗДІЙСНЕНЕ ФОНДОМ ЗА ПРОГРАМОЮ	36
Додаток 3.ПЕРЕЛІК ПОСЛУГ З СУПРОВОДЖЕННЯ ПРОЕКТУ ЗАЯВНИКА/БЕНЕФІЦІАРА ДЛЯ УЧАСТІ У ПРОГРАМІ, ЧАСТКОВЕ ВІДШКОДУВАННЯ ВАРТОСТІ ЯКИХ БЕНЕФІЦІАРУ МОЖЕ БУТИ ЗДІЙСНЕНЕ ФОНДОМ ЗА ПРОГРАМОЮ	39

РОЗДІЛ І. ВИЗНАЧЕННЯ

Терміни, що використовуються у цій Програмі підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «ЕНЕРГОДІМ» (далі – **Програма**), вживаються у таких значеннях:

Банк-партнер – банк, обраний Дирекцією Фонду відповідно до Порядку прийняття рішення про обрання Банків-партнерів, які братимуть участь у реалізації програм Фонду з часткового відшкодування вартості Заходів з енергоефективності Бенефіціарам, затвердженого рішенням Наглядової ради, та з яким укладено договір про співпрацю. Перелік Банків-партнерів, з якими укладено договори про співпрацю, та які беруть участь у реалізації цієї Програми, публікується на Вебсайті Фонду.

Бенефіціар – Заявник, Заявку на Участь якого у Програмі було схвалено Фондом.

Вебсайт Фонду – офіційний вебсайт Фонду в мережі Інтернет за URL-адресою: <http://eefund.org.ua>.

Верифікація виконаних Заходів з енергоефективності (далі – **Верифікація Заходів/Заходу**) – встановлення (підтвердження) Фондом або особами, обраними у схваленому Наглядовою радою Фонду порядку, та/або Донорами чи партнерами Фонду (у разі співфінансування ними Гранту) відповідності виконаного/виконаних Заходу/Заходів з енергоефективності умовам схваленого Фондом Проекту та Програми.

Верифікація завершеного Проекту – остаточна перевірка Фондом або особами, обраними у схваленому Наглядовою радою Фонду порядку, та/або Донорами чи партнерами Фонду (у разі співфінансування ними Гранту) якості та результатів реалізації Проекту після його завершення.

Внесок Бенефіціара – кошти Бенефіціара, можливі складові яких визначені у Законі України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» від 29 листопада 2001 року № 2866-III (окрім коштів державного та/або місцевого бюджетів, що надані для фінансування Прийнятних заходів та/або відшкодування їх вартості), за рахунок яких здійснюється фінансування Прийнятних заходів, які були фактично сплачені до дати отримання Гранту (Траншу Гранту), і які не підлягають компенсації за рахунок Гранту та Іншої допомоги відповідно до умов Програми.

Грант Фонду (далі – **Грант**) – безповоротна фінансова допомога, що поетапно Траншами надається Бенефіціару Фондом через Банк-партнер відповідно до умов цієї Програми і Грантового Договору для часткового відшкодування Прийнятних витрат після реалізації Бенефіціаром Прийнятних заходів згідно з вимогами Програми та Грантового Договору. Умови повернення Гранту визначаються в Умовах Грантового договору та Програми.

Грантовий договір – договір, що укладається між Фондом та Бенефіціаром відповідно до статті 634 Цивільного кодексу України шляхом приєднання Бенефіціара до Умов Грантового договору на підставі підписаної та поданої Заявником до Фонду Заявки на Участь та за умови її схвалення Фондом.

Грантова політика – порядок визначення розміру та порядок сплати Гранту, що надається Фондом відповідно до цієї Програми, який викладений в Додатку 1 до цієї Програми та окремі додаткові положення якого викладені в Додатку 22 до Порядку дій учасників.

Дефект – означає будь-яку невідповідність конструктивних елементів та технологічних параметрів об'єкта вимогам нормативної або Проектної документації, а також помилку, розбіжність, неповноцінність, упущення або іншу невідповідність здійсненого Заходу (Заходів) з енергоефективності, що призводить до порушення будь-яких вимог Програми, Грантового договору, Проектної документації та/або чинного законодавства України.

Донори – іноземні держави, міжнародні організації, які надають/забезпечують співфінансування Грантів, зокрема відповідно до пункту 9 цієї Програми.

Допомога з Державного бюджету – відносно затвердженого Проекту Бенефіціара будь-яка фінансова допомога у грошовій формі (окрім допомоги на відшкодування процентів та інших комісійних платежів за кредитними зобов'язаннями Заявника/Бенефіціара), надана за рахунок коштів Державного бюджету будь-якою третьою особою, відмінною від Фонду, Донорів або інших партнерів Фонду (у разі співфінансування ними Гранту) на користь Бенефіціара на фінансування (відшкодування вартості) одних і тих же Прийнятних заходів, що впроваджуються Бенефіціаром в рамках участі в Програмі та/або на відшкодування вартості цих Прийнятних заходів.

Енергетичний аудит будівлі (в тому числі попередній) – є результатом проведення Сертифікації енергетичної ефективності. Вимоги до енергетичного аудиту будівлі, висновку енергетичного аудиту та критерії оцінки таких висновків встановлюються Порядком дій.

Енергетичний сертифікат будівлі (або **Енергетичний сертифікат**) – електронний документ, що фіксує результат проведення Енергетичного аудиту, складений за формою, встановленою в наказі Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України №172 від 11 липня 2018 року, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 16 липня 2018 року за № 825/32277, «Про затвердження Порядку проведення сертифікації енергетичної ефективності будівель», в якому зазначено показники та клас енергетичної ефективності будівлі, сформовані, у встановленому законодавством порядку, рекомендації щодо його підвищення,

а також інші відомості про будівлю, її відокремлених частин, енергетичну ефективність яких сертифіковано.

Затвердження Проекту – схвалення/затвердження Фондом переліку Прийнятних Заходів, зазначених Заявником/Бенефіціаром в Описі Проекту, що подається разом із Заявкою на Участь (попереднє Затвердження Проекту), або у **Формі Корегування Опису Проекту**, що подається разом із Заявкою на Затвердження Проекту або Заявкою на Зміни (у разі наявності підстав для подання такої Форми Корегування Опису Проекту).

Захід з енергоефективності – окремий захід з підвищення рівня енергетичної ефективності будівлі та енергозбереження, вказаний у переліку, наведеному в Додатку 2 до цієї Програми, що реалізується Бенефіціаром відповідно до умов цієї Програми і Грантового договору, та є складовою Заходів з енергоефективності.

Заходи з енергоефективності – заходи з підвищення рівня енергетичної ефективності будівель та енергозбереження, перелік яких наведений в Додатку 2 до цієї Програми, які реалізуються Бенефіціаром відповідно до умов цієї Програми і Грантового договору та часткове відшкодування вартості яких може бути здійснене Фондом Бенефіціару після їх реалізації відповідно до умов цієї Програми та Грантового договору.

Заявка – будь-яка заявка, яку Бенефіціар або Заявник подає відповідно до цієї Програми, за формою, встановленою в Додатках до Умов Грантового договору, зокрема:

– Заявка на участь у Програмі підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «ЕНЕРГОДІМ» та на часткове відшкодування вартості попереднього Енергетичного аудиту, що подається Заявником для можливості взяти участь у Програмі та отримати часткове відшкодування вартості попереднього Енергетичного аудиту та Послуг з супроводження Проекту для участі у Програмі (далі по тексті – **Заявка на Участь** або **Заявка №1**);

– Заявка на затвердження Проекту та часткове відшкодування вартості розробки Проектної документації та її експертизи (в тому числі обстеження об'єкта (будівлі)), що подається Бенефіціаром для можливості отримати часткове відшкодування вартості розробки Проектної документації та її експертизи (в тому числі обстеження об'єкта (будівлі)) та Послуг з супроводження Проекту для участі у Програмі (далі по тексті – **Заявка на Затвердження Проекту** або **Заявка №2**);

– Заявка на внесення змін до Проекту, що подається Бенефіціаром для внесення змін до відомостей про Проект (далі по тексті – **Заявка на Зміни** або **Заявка №3**);

– Заявка на Верифікацію Проекту або виконаних Заходів (Заходу) з енергоефективності та часткове відшкодування вартості здійснених Заходів з енергоефективності (виплату Гранту), що подається Бенефіціаром для можливості отримати часткове відшкодування здійснених Заходів з енергоефективності, авторського та технічного нагляду, сертифікації енергетичної ефективності будинку та обстеження інженерних систем після здійснення таких Заходів, а також Послуг з супроводження Проекту для участі у Програмі (далі по тексту – **Заявка на Верифікацію** або **Заявка №4**);

– Заявка на продовження Строку реалізації Проекту, що подається Бенефіціаром для продовження Строку реалізації Проекту (далі по тексту – **Заявка на Продовження Строку** або **Заявка №5**);

Заявлена Сума – одна з двох наступних сум (залежно від обставин), що вказана у відповідній Заявці:

1) загальна сума витрат Заявника/Бенефіціара, що була понесена ним на реалізацію Прийнятного заходу/Прийнятних заходів (далі по тексту – **Заявлені витрати**); або

2) загальна сума вартості реалізованого/реалізованих Прийнятного заходу/Прийнятних заходів, що підлягає сплаті Заявником/Бенефіціаром в майбутньому (далі по тексту – **Заявлена вартість**).

Заявник – об'єднання співвласників багатоквартирного будинку (резидент України – юридична особа, створена за законодавством України), що подало до Фонду Заявку на участь у Програмі Фонду відповідно до умов цієї Програми.

Значний правочин – один або декілька правочинів (у тому числі Грантових договорів), що укладаються Фондом протягом одного року щодо одного предмета (пов'язаних предметів) з тим самим Бенефіціаром, а також правочин (договір) про внесення змін та/або доповнень до такого правочину (договору) щодо предмета, ціни, порядку розрахунків або припинення такого правочину, сума Гранту якого на дату прийняття Дирекцією Фонду відповідного рішення дорівнює або перевищує 5 000 000,00 (п'ять мільйонів) гривень.

Інша Допомога – відносно затвердженого Проекту Бенефіціара будь-яка фінансова допомога у грошовій формі (окрім допомоги на відшкодування процентів та інших комісійних платежів за кредитними зобов'язаннями Заявника/Бенефіціара), надана будь-якою третьою особою, іншою ніж Фонд та Донори або інші партнери Фонду (у разі співфінансування ними Гранту), на користь Бенефіціара без його зобов'язання щодо повернення такої допомоги для відшкодування Прийнятних витрат або їх частини та/або для фінансування Прийнятних заходів або їх частини. Не є Іншою Допомогою будь-які внески та платежі співвласників багатоквартирного будинку, які сплачуються

Бенефіціару відповідно до Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку».

Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку (далі – ОСББ) – юридична особа, створена власниками квартир та/або нежитлових приміщень багатоквартирного будинку для сприяння використанню їхнього власного майна та управління, утримання і використання спільного майна та діє згідно з положеннями Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» від 29 листопада 2001 року № 2866-III.

Опис Проекту – опис Проекту (висновок енергетичного аудиту), складений за формою, наведеною в Додатку 4.1 до Порядку дій, який подається Заявником до Фонду разом із Заявкою на Участь.

Пакет заходів – в залежності від контексту, один із та/або всі із таких пакетів заходів:

- а) **Пакет заходів «А» (Легкий)** – перелік Заходів з енергоефективності, визначених у пункті 1 Додатку 2 до цієї Програми, що можуть бути обрані Заявником для реалізації Проекту під час участі у Програмі для отримання Гранту.
- б) **Пакет заходів «Б» (Комплексний)** – перелік Заходів з енергоефективності, визначених у пункті 2 Додатку 2 до цієї Програми, що можуть бути обрані Заявником для реалізації Проекту під час участі у Програмі для отримання Гранту.

Порядок аналізу якості – Порядок аналізу якості заходів з енергоефективності, що здійснюються за участю державної установи «Фонд енергоефективності», затверджений рішенням Наглядової ради Фонду, який є невід'ємною частиною цієї Програми (зі змінами та доповненнями, що можуть вноситися час від часу).

Порядок верифікації – Порядок верифікації Проектів/Заходів з енергоефективності, що здійснюються за участю державної установи «Фонд енергоефективності», затверджений рішенням Наглядової ради Фонду, який є невід'ємною частиною цієї Програми (зі змінами та доповненнями, що можуть вноситися час від часу).

Порядок дій – Порядок дій учасників Програми підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «ЕНЕРГОДІМ», затверджений рішенням Наглядової ради Фонду, який є невід'ємною частиною цієї Програми (зі змінами та доповненнями, що можуть вноситися час від часу).

Порядок моніторингу – Порядок моніторингу та ведення баз даних (збору, зберігання, аналізу та оприлюднення консолідованої інформації), затверджений рішенням Наглядової ради Фонду, який є невід'ємною частиною цієї Програми (зі змінами та доповненнями, що можуть вноситися час від часу).

Порядок розгляду апеляцій – Порядок подання та розгляду апеляцій в рамках Програми підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «ЕНЕРГОДІМ», затверджений рішенням Наглядової ради Фонду, який є невід’ємною частиною цієї Програми (зі змінами та доповненнями, що можуть вноситися час від часу).

Послуги з супроводження Проекту для участі у Програмі – послуги інформаційно-консультаційного характеру, безпосереднім результатом яких буде впровадження Проекту Заявника/Бенефіціара щодо енергомодернізації будівлі та отримання Бенефіціаром Гранту, та які полягають у супроводженні Заявника/Бенефіціара на кожному з етапів його участі в Програмі, зокрема і при підготовці до участі в Програмі до укладення Грантового договору. Зазначені послуги за своєю суттю є складовими Прийнятних заходів, передбачених пунктами 17.1 – 17.6 цієї Програми. Використання Заявником/Бенефіціаром таких послуг є опціональним та залежить від наявності потреби на усіх або певних етапах участі у Програмі. Заборона фінансування минулих витрат, передбачена умовами Грантового договору, не поширюється на часткове відшкодування вартості Послуг з супроводження Проекту для участі у Програмі на етапі часткового відшкодування вартості Енергетичного аудиту. Фондом не компенсується часткова вартість Послуг з супроводження Проекту для участі у Програмі, наданих посадовими особами Заявника/Бенефіціара.

Перелік Послуг з супроводження Проекту для участі у Програмі, часткове відшкодування вартості яких може бути здійснене Фондом Бенефіціару за Програмою, наведений в Додатку 3 до цієї Програми.

Прибуток – перевищення сумарно Гранту, Іншої Допомоги та Допомоги з Державного бюджету над загальною сумою Прийнятних витрат (окрім допомоги на відшкодування процентів та інших комісійних платежів за кредитними зобов’язаннями Заявника/Бенефіціара).

Прийнятні витрати – та частина Заявленої Суми, що була перевірена та підтверджена Фондом відповідно до вимог цієї Програми та яка відповідає усім таким критеріям:

1) для Заявленої Суми у вигляді Заявлених витрат – Заявлені витрати фактично сплачені Заявником/Бенефіціаром в повному обсязі до дати подання відповідної Заявки;

для Заявленої Суми у вигляді Заявленої вартості – Заявлена вартість підлягає сплаті Заявником/Бенефіціаром в майбутньому після дати схвалення відповідної Заявки відповідно до умов цієї Програми та одного або декількох відповідних правочинів (договору, акту тощо), на підставі якого (яких) виникає обов’язок здійснити таку сплату;

2) Заявлена Сума може бути ідентифікована і перевірена як конкретна сума витрат або вартості (залежно від обставин), що безпосередньо пов'язана зі здійсненням Заявником/Бенефіціаром Прийнятних Заходів;

3) Заявлена Сума не перевищує суми витрат для затвердженого Проекту, зазначених для конкретної частини Прийнятних Заходів у розділі «Фінансовий План Реалізації Проекту» Опису Проекту.

Прийнятні Заходи – заходи, передбачені в пункті 17 цієї Програми.

Проект – затверджений Фондом під час схвалення відповідної Заявки комплекс Прийнятних Заходів, передбачених пунктом 17 цієї Програми відповідно до обраного Заявником Пакету заходів, зазначеного в Додатку 2 до цієї Програми, та наведених в Описі Проекту, який було подано Бенефіціаром.

Проектна документація – затверджені текстові та графічні матеріали, якими визначаються містобудівні, об'ємно-планувальні, архітектурні, конструктивні, технічні, технологічні рішення, а також кошториси об'єктів будівництва, згідно з ДБН А.2.2-3:2014 «Склад та зміст проектною документації на будівництво».

Рекомендаційний звіт – документ, складений під час Сертифікації енергетичної ефективності, що містить висновок енергетичного аудиту згідно з вимогами цієї Програми (такий висновок складається у вигляді Опису Проекту відповідно до обраного Пакету заходів).

Сертифікація енергетичної ефективності – вид енергетичного аудиту, що проводиться відповідно до наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України №172 від 11 липня 2018 року, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 липня 2018 року за № 825/32277, «Про затвердження Порядку проведення сертифікації енергетичної ефективності будівель», та під час якого здійснюється аналіз інформації щодо фактичних або проектних характеристик огорожувальних конструкцій та інженерних систем, оцінюється відповідність розрахункового рівня енергетичної ефективності встановленим мінімальним вимогам до енергетичної ефективності будівель та надаються рекомендації щодо підвищення рівня енергетичної ефективності будівель, що враховують місцеві кліматичні умови, є технічно та економічно обґрунтованими.

Результатом проведення сертифікації енергетичної ефективності є Енергетичний сертифікат будівлі та Рекомендаційний звіт.

Строк реалізації Проекту – строк, що починає свій відлік від Дати Приєднання (як цей термін визначено в Грантовому договорі) та завершується:

а) для Проектів з Пакетом заходів «А» – через 12 (дванадцять) місяців з Дати Приєднання;

б) для Проектів з Пакетом заходів «Б» – через 24 (двадцять чотири) місяці з Дати Приєднання,

при цьому, Бенефіціар має право подати Заявку на Продовження Строку (Заявку №5), в порядку та на умовах, передбачених Порядком дій, за умови схвалення якої Строк реалізації Проекту може бути продовжений не більше ніж на 12 (дванадцять) місяців.

Технічна оцінка Заявки/Проекту – перевірка технічним офісом Фонду технічної складової Заявки разом з доданими до неї документами в частині їх відповідності Технічним вимогам, зазначеним у Додатку 14 до Порядку дій, та належності здійснених Заявником/Бенефіціаром заходів до Прийнятних Заходів, відповідно до умов цієї Програми.

Умови Грантового договору – умови, що затверджуються Наглядовою радою та встановлюють умови Грантового договору, зокрема, порядок його укладення, а також порядок та умови надання Фондом Грантів Бенефіціарам. Умови Грантового договору (зі змінами та доповненнями, що можуть вноситися час від часу) публікуються на Вебсайті Фонду і є невід’ємною частиною Програми.

Фінансова оцінка Заявки/Проекту – перевірка фінансовим офісом Фонду фінансової складової Заявки разом з доданими до неї документами в частині їх відповідності Фінансовим вимогам, зазначеним у Додатку 13 до Порядку дій, та відповідності Заявленої Суми критеріям Прийнятних витрат, відповідно до умов цієї Програми.

Фонд – державна установа «Фонд енергоефективності», яка створена на підставі Постанови Кабінету Міністрів України «Про утворення державної установи «Фонд енергоефективності» від 20 грудня 2017 року № 1099.

Форма Koreгування Опису Проекту – документ, форма якого наведена в Додатку 4.2 до Порядку дій. Подається Бенефіціаром до Фонду разом із Заявкою на Затвердження Проекту, Заявкою на Зміни та Заявкою на Верифікацію, в разі виникнення потреби у внесенні змін до поданого раніше Опису Проекту. Форма Koreгування Опису Проекту є невід’ємною частиною раніше поданого Заявником/Бенефіціаром Опису Проекту, що вносить зміни до Опису Проекту шляхом уточнення (koreгування) інформації.

Інші терміни в цій Програмі вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про Фонд енергоефективності», Законі України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку», Законі України «Про об’єднання співвласників багатоквартирного будинку», Законі України «Про енергетичну ефективність будівель», Законі України «Про енергозбереження», Законі України «Про житлово-комунальні послуги»,

Законі України «Про банки і банківську діяльність», Законі України «Про архітектурну діяльність».

Посилання на будь-який документ (державні стандарти, державні будівельні норми тощо) є посиланнями на цей документ в чинній редакції з поправками, змінами, доповненнями, замінами, що можуть бути внесені до такого документу, або після викладення в новій редакції.

Положення закону чи нормативно-правового документу застосовується з врахуванням змін або в новій редакції.

РОЗДІЛ II. ЗАГАЛЬНІ УМОВИ

Глава 1. ВСТУП

1. Ця Програма підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «ЕНЕРГОДІМ» розроблена відповідно до Закону України «Про Фонд енергоефективності» №2095-VIII від 08 червня 2017 року та визначає умови та порядок надання державною установою «Фонд енергоефективності» через банки-партнери Грантів Бенефіціарам для часткового відшкодування вартості здійснених Прийнятних Заходів.

2. Ця Програма діє до 31 грудня 2023 року на всій території України, окрім тимчасово окупованих територій та населених пунктів, на території яких органи державної влади України тимчасово не здійснюють свої повноваження, а також населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення, перелік яких встановлюється у передбаченому чинним законодавством України порядку.

3. У своїй діяльності, під час реалізації цієї Програми, Фонд керується Конституцією України, Законом України «Про Фонд енергоефективності», іншими законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції України і законів України, а також рішеннями Наглядової ради Фонду та положеннями міжнародних договорів України, що набрали чинності в установленому порядку.

Глава 2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПОКАЗНИКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОГРАМИ

4. Метою Програми є підвищення рівня енергоефективності багатоквартирних будинків.

5. Фонд енергоефективності підтримує ініціативи щодо енергоефективності, впровадження інструментів стимулювання і підтримки здійснення заходів з підвищення рівня енергетичної ефективності будівель та енергозбереження (Заходи з енергоефективності), зокрема в житловому секторі. Програма реалізовується з урахуванням національного плану енергетичної ефективності з використанням кращих практик зменшення викидів двоокису вуглецю з метою виконання Паризької угоди, а також впровадження *acquis communautaire* Європейського Союзу та Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, забезпечення дотримання Україною міжнародних зобов'язань у сфері енергоефективності.

6. Передбачається досягнення середнього рівня економії споживання енергетичних ресурсів за сукупністю всіх Проектів, що фінансуються в рамках цієї Програми, принаймні у 20 відсотків.

7. Обсяг економії енергії в результаті здійснення Заходів з енергоефективності визначається відповідно до Методики розрахунку економії енергії в результаті здійснення заходів з енергоефективності, які фінансуються державною установою «Фонд енергоефективності», затвердженої постановою Кабінету Міністрів України № 149 від 28 лютого 2018 року.

8. Фонд сприяє досягненню сукупного енергозбереження у кінцевому споживанні з урахуванням національних цілей України щодо енергоефективності, а також для реалізації заходів, спрямованих на їх досягнення.

9. Джерелом фінансування цієї Програми в частині видачі Грантів є кошти статутного капіталу Фонду, що формується у встановленому законодавством порядку за рахунок коштів Державного бюджету України. Додатковим джерелом співфінансування Грантів також можуть бути кошти, що надходять Бенефіціарам від Донорів в рамках Угоди про фінансування заходу «Програма підтримки енергоефективності в Україні – EE4U» та Угоди про фінансування заходу «Програма підтримки енергоефективності в Україні – EE4U-II» (EE4U та EE4U-II), а також в рамках інших угод. Зокрема, додатковим джерелом співфінансування Грантів можуть бути внески Європейського Союзу та Федеративної Республіки Німеччини у Цільовий фонд багатьох донорів, зроблені з метою підтримки діяльності Фонду.

10. Гранти надаються Фондом виключно в межах та обсягах, визначених Основними напрямками діяльності Фонду та стратегією Фонду, за умови наявності у нього необхідного обсягу коштів для виконання статутної діяльності. Не допускається одночасне отримання відшкодування вартості Прийнятних заходів за рахунок Гранту в рамках цієї Програми та отримання фінансування на здійснення тих самих Прийнятних заходів та/або відшкодування їх вартості за рахунок коштів з інших джерел, що фінансуються за рахунок коштів Державного бюджету України.

РОЗДІЛ III. ВИМОГИ ДО ЗАЯВНИКІВ/БЕНЕФІЦІАРІВ

11. До участі у Програмі допускаються Заявники, які одночасно відповідають таким умовам:

11.1. відповідають умовам цієї Програми, зокрема відсутні обставини та обмеження, встановлені пунктом 13 Програми;

11.2. провели попередній Енергетичний аудит відповідно до вимог, затверджених цією Програмою;

11.3. погоджуються з умовами цієї Програми та Умовами Грантового договору, на підтвердження чого подали Заявку №1 (Заявку на Участь);

11.4. відкрили поточний рахунок в одному з Банків-партнерів, обраних Заявником серед Банків-партнерів Фонду.

12. На участь у кожному наступному етапі процедури розгляду Заявки та прийняття Фондом рішення щодо часткового відшкодування, передбаченого Програмою, мають право Бенефіціари, Заявки яких щодо часткового відшкодування на попередньому етапі процедури розгляду Заявки, передбаченому Програмою (в разі, якщо такий етап передбачає схвалення Заявки) були схвалені та відбулося Затвердження Проекту, а також які належним чином виконували умови Грантового договору.

13. Потенційні Заявники/Бенефіціари не можуть брати участь у Програмі та отримати Грант у випадках:

13.1. якщо Заявник/Бенефіціари не є об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку;

13.2. якщо Заявник/Бенефіціари перебуває в процесі припинення юридичної особи, згідно з відомостями з державних реєстрів;

13.3. якщо Заявник/ Бенефіціари є юридичною особою-резидентом України та зареєстрований на території України, на яку не поширюється дія цієї Програми згідно з нормами пункту 2 цієї Програми;

13.4. якщо на момент звернення до Фонду статут Заявника/ Бенефіціари не приведено у відповідність до вимог Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку», або інших вимог чинного законодавства України, якщо такі невідповідності безпосередньо впливають на недійсність статуту Заявника/Бенефіціари або спричиняють обов'язок припинення діяльності Заявника в установленому законом порядку;

13.5. якщо Заявка та додані до неї документи не відповідають будь-якій з вимог цієї Програми та такі невідповідності не були або не можуть бути усунуті Заявником/Бенефіціаром у спосіб, прийнятний для Фонду;

13.6. якщо Заяви та Запевнення, які мають бути надані Заявником/Бенефіціари відповідно до Умов Грантового договору, є неправильними або недостовірними в момент, коли вони були надані або зроблені, або вважалися наданими або зробленими, або якщо приєднання Заявником до Умов Грантового договору призведе до порушення таких Заяв та Запевнень, або настання іншого випадку невиконання зобов'язань відповідно до Умов Грантового договору, які не були усунуті Заявником/Бенефіціаром у спосіб, прийнятний для Фонду;

13.7. виникли та тривають Форс-мажорні Обставини, як вони визначені в Умовах Грантового договору.

14. Бенефіціари, які реалізували Проект за Програмою, мають право на повторну участь у Програмі.

Бенефіціар має право не проводити Сертифікацію енергетичної ефективності будівлі в рамках проведення попереднього Енергетичного аудиту для подання повторної Заявки №1 (Заявки на Участь) в тому випадку, якщо Бенефіціар має сертифікат енергетичної ефективності будівлі, складений після завершення робіт під час реалізації попереднього Проекту, а сам Енергетичний сертифікат є актуальним та відображає дійсний стан будівлі. При цьому, до Енергетичного сертифікату додається Рекомендаційний звіт, передбачений Додатками 3 та 6 до Порядку дій, з Описом Проекту відповідно до обраного пакету Заходів. Відшкодування вартості розробки такого Рекомендаційного звіту Фондом не здійснюється.

РОЗДІЛ IV. ОСНОВНІ ЗАСАДИ НАДАННЯ ГРАНТІВ В МЕЖАХ ПРОГРАМИ

15. Послугами Фонду в межах цієї Програми є надання Бенефіціарам Грантів. Гранти надаються виключно за умови:

15.1. схвалення Заявок та затвердження Проектів Фондом відповідно до умов Програми;

15.2. відповідності Заявленої Суми критеріям Прийнятних витрат;

15.3. дотримання Бенефіціаром умов Грантового договору;

15.4. наявності у Фонду коштів для фінансування Гранту;

15.5. відсутності будь-яких неусунутих Бенефіціаром у встановлений строк порушень своїх зобов'язань, встановлених Грантовим договором;

15.6. відповідності усім умовам для надання Грантів, встановленим в Грантовому договорі.

16. Граничний розмір Гранту визначається в Додатку 1 до цієї Програми та в Додатку 22 до Порядку дій.

17. Грант включає часткове відшкодування вартості таких прийнятних заходів після їх реалізації:

17.1. проведення Енергетичного аудиту відповідно до умов Програми перед поданням Заявником до Фонду Заявки №1 (Заявки на Участь);

17.2. розробку Проектної документації та її експертизи (в тому числі обстеження об'єкта (будівлі));

17.3. впровадження Заходів з енергоефективності, що включає вартість робіт (послуг), обладнання та матеріалів;

17.4. послуги з технічного та авторського нагляду;

17.5. Сертифікацію енергетичної ефективності після реалізації Проекту;

17.6. обстеження інженерних систем будівлі, щодо яких здійснено Заходи з енергоефективності;

17.7. послуги з супроводження Проекту Заявника/Бенефіціара для участі у Програмі:

17.7.1 Послуги з супроводження Проекту Заявника перед поданням Заявником до Фонду Заявки №1, за умови подання Заявником підтвердних документів щодо отримання таких послуг одночасно з поданням до Фонду Заявки №1;

17.7.2. послуги з супроводження Проекту Бенефіціара перед поданням Бенефіціаром до Фонду Заявки №2 за умови подання Бенефіціаром підтвердних документів щодо отримання таких послуг одночасно з поданням до Фонду Заявки №2;

17.7.3. послуги з супроводження Проекту/Проектів Бенефіціара перед поданням Бенефіціаром до Фонду Заявки №4, за умови подання Заявником підтвердних документів щодо отримання таких послуг одночасно з поданням до Фонду Заявки №4.

18. Часткове відшкодування Фондом Прийнятних витрат здійснюється тільки за умови комплексної реалізації Прийнятних заходів згідно з етапами та кроками, передбаченими цією Програмою.

19. Виплата Гранту Фондом здійснюється поетапно Траншами відповідно до умов Додатку 1 до цієї Програми та/або Додатку 22 до Порядку дій, а також згідно з умовами Грантового Договору.

20. Грант (Транші Гранту) підлягає (підлягають) поверненню Бенефіціаром в повному обсязі відповідно до умов Програми та Грантового договору у випадку, якщо:

20.1. Бенефіціар допустив Випадок Невиконання Зобов'язання, передбачений пунктом 7 Умов Грантового договору, та не усунув порушення (якщо воно підлягає виправленню) відповідно до умов Грантового договору; та/або

20.2. Бенефіціар не виконав усі Заходи з енергоефективності, визначені в Описі Проекту, впродовж Строку реалізації Проекту; та/або

20.3. За результатами Верифікації Фонд відхилив Заявку № 4 (Заявку на Верифікацію) відповідно до умов Програми та Строк реалізації Проекту сплив на дату прийняття Фондом такого рішення.

21. Залежно від характеру комплексності рішень, необхідних для реалізації Заходів з енергоефективності, Проект повинен включати один із Пакетів заходів, передбачених Додатком 2 до цієї Програми:

21.1. Пакет заходів «А» (Легкий);

21.2. Пакет заходів «Б» (Комплексний).

22. Кожен з Пакетів заходів включає обов'язкові та необов'язкові заходи. Під час подання Заявки на Участь Заявник може виключити деякі із обов'язкових заходів лише за наявності підстав для їх виключення, в порядку, передбаченому Порядком дій. Необов'язкові заходи включаються в Проект виключно за бажанням Заявника/Бенефіціара.

23. Фонд не несе відповідальності за невиконання Заявником/Бенефіціаром вимог Програми та наслідки реалізації Проекту, зокрема, але не виключно, за:

23.1. дії чи бездіяльність Заявника/Бенефіціара;

23.2. невиконання Заявником/Бенефіціаром вимог Програми та наслідки такого невиконання;

23.3. правдивість, достовірність і правильність наданої Заявником/Бенефіціаром інформації. При цьому Фонд керується презумпцією чинності та правомірності поданих із Заявками документів і фактів, закріплених в цих документах, які мають юридичне значення;

23.4. правомірність та законність дій Заявника/Бенефіціара та інших учасників реалізації Проекту на всіх етапах Програми, в тому числі і стосовно

якості товарів, наданих послуг/виконаних робіт (енергоаудиторів, проектувальників, виконавців будівельних робіт, експертів, виконавців авторського та технічного нагляду, представників органів влади, що реалізують державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду та інших).

РОЗДІЛ V. ОСНОВНІ ЕТАПИ ТА КРОКИ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ЗАЯВНИКОМ ГРАНТУ (ЧАСТКОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ ВАРТОСТІ ЗДІЙСНЕНИХ ЗАЯВНИКОМ/БЕНЕФІЦІАРОМ ПРИЙНЯТНИХ ЗАХОДІВ)

24. Подання Заявником/Бенефіціаром Заявок, розгляд Заявок/Проектів Фондом здійснюється у порядку та на умовах, встановлених Порядком дій.

25. Заявки подаються Заявником/Бенефіціаром через обраний ним Банк-партнер, в порядку та на умовах, передбачених в Порядку дій та Грантовому договорі.

26. Процедура подання Заявником/Бенефіціаром Заявки, її розгляду та прийняття Фондом рішення щодо виплати Гранту передбачає такі кроки та етапи:

26.1. Етап 1 (перший транш Гранту) – часткове відшкодування вартості Енергетичного аудиту, що передбачає:

26.1.1. проведення Заявником попереднього Енергетичного аудиту;

26.1.2. оформлення Заявником Заявки №1 (Заявки на Участь) і супровідних документів;

26.1.3. подання Заявником до Фонду Заявки №1 (Заявки на Участь);

26.1.4. розгляд Фондом поданої Заявником Заявки №1 (Заявки на Участь) на відповідність Програмі Фонду;

26.1.5. прийняття Фондом рішення про відповідність поданої Заявником Заявки №1 (Заявки на Участь) Програмі Фонду, її схвалення, затвердження Проекту (попереднє), визначення розміру Гранту (згідно з умовами, встановленими Додатком 1 до цієї Програми) та визначення розміру Траншу Гранту або прийняття рішення про відхилення такої Заявки;

26.1.6. надання Фондом Бенефіціару повідомлення про підтвердження намірів надати часткове відшкодування вартості Заходів з енергоефективності, зазначених у Заявці № 1 (Заявці на Участь), за умови їх

реалізації відповідно до поданої Заявки №1 (Заявки на Участь) та Програми Фонду, або про відхилення такої Заявки;

26.1.7. здійснення виплати першого Траншу Гранту (часткового відшкодування вартості Енергетичного аудиту), в разі виконання умов Програми Фонду.

26.2. Етап 2 (другий транш Гранту) – затвердження Проекту та отримання Бенефіціаром часткового відшкодування вартості розробки Проектної документації та її експертизи (у тому числі обстеження об'єкту (будівлі)), що передбачає:

26.2.1. здійснення Бенефіціаром дій щодо розробки Проектної документації та її експертизи (у тому числі обстеження об'єкту (будівлі));

26.2.2. оформлення Бенефіціаром Заявки №2 (Заявки на Затвердження Проекту);

26.2.3. подання Бенефіціаром Заявки №2 (Заявки на Затвердження Проекту);

26.2.4. розгляд Фондом поданої Бенефіціаром Заявки №2 (Заявки на Затвердження Проекту) на відповідність Програмі Фонду;

26.2.5. прийняття Фондом рішення про відповідність поданої Бенефіціаром Заявки №2 (Заявки на Затвердження Проекту) Програмі Фонду, її схвалення, затвердження Проекту та визначення розміру Траншу Гранту або прийняття рішення про відхилення такої Заявки;

26.2.6. надання Фондом Бенефіціару повідомлення про підтвердження намірів надати часткове відшкодування вартості Заходів з енергоефективності, зазначених у Заявці №2 (Заявці на Затвердження Проекту), в разі виконання умов Програми Фонду, або про відхилення такої Заявки.

26.2.7. здійснення виплати другого Траншу Гранту (часткового відшкодування вартості розробки Проектної документації та її експертизи (у тому числі обстеження об'єкту (будівлі))) в разі виконання умов Програми Фонду.

26.3. Етап 3 – внесення змін до відомостей про Проект та продовження Строку реалізації Проекту (здійснюється Бенефіціаром у разі необхідності), що передбачає:

26.3.1. Подання Бенефіціаром Заявки №3 (Заявки на Зміни) або Заявки №5 (Заявки на Продовження Строку);

26.3.2. розгляд Фондом поданої Бенефіціаром Заявки №3 (Заявки на Зміни) або Заявки №5 (Заявки на Продовження Строку);

26.3.3. прийняття Фондом рішення про затвердження Проекту чи про продовження Строку реалізації Проекту або прийняття рішення про відхилення таких Заявок.

26.4.Етап 4 (третій Транш Гранту, що може виплачуватися частинами відповідно до покрокової верифікації) – часткове відшкодування вартості здійснених Заходів з енергоефективності, послуг з технічного та авторського нагляду, послуг Сертифікації енергетичної ефективності після реалізації Проекту, а також послуг з обстеження інженерних систем будівлі, щодо яких здійснено Заходи з енергоефективності (виплата Гранту), що передбачає:

26.4.1. виконання Бенефіціаром Заходів з енергоефективності, що може здійснюватися покроково, відповідно до Опису Проекту та Програми Фонду;

26.4.2. отримання Бенефіціаром послуг з технічного та авторського нагляду, послуг Сертифікації енергетичної ефективності після реалізації Проекту, а також послуг з обстеження інженерних систем будівлі, щодо яких здійснено Заходи з енергоефективності;

26.4.3. оформлення Заявки № 4 (Заявки на Верифікацію), що може здійснюватися покроково;

26.4.4. подання Бенефіціаром Заявки №4 (Заявки на Верифікацію), що може здійснюватися покроково;

26.4.5. розгляд Фондом кожної поданої Бенефіціаром Заявки №4 (Заявки на Верифікацію), на відповідність Програмі Фонду;

26.4.6. Верифікація Проекту або Верифікація виконаного/виконаних Заходу/Заходів з енергоефективності, що може здійснюватися покроково;

26.4.7. фінансова оцінка реалізованого Проекту/здійсненого Заходу/Заходів з енергоефективності, що можуть здійснюватися покроково, та оцінка на відповідність фінансовим вимогам Фонду кожної Заявки №4 (Заявки на Верифікацію);

26.4.8. прийняття Фондом рішення про відповідність поданої Бенефіціаром Заявки №4 (Заявки на Верифікацію) Програмі Фонду (що може здійснюватися покроково), її схвалення (що може здійснюватися покроково) та визначення фактичного розміру Гранту (або частини третього Траншу відповідно до покрокової верифікації) або про відхилення такої Заявки;

26.4.9. надання Фондом Бенефіціару повідомлення (щодо кожної Заявки №4 (Заявки на Верифікацію) про підтвердження намірів надати часткове відшкодування вартості Заходів з енергоефективності, зазначених у Заявці №4 (Заявці на Верифікацію), її схвалення та визначення фактичного розміру Гранту (або частини третього Траншу відповідно до покрокової верифікації), або про відхилення такої Заявки (таке надання повідомлення може здійснюватися покроково);

26.4.10. здійснення виплати третього Траншу Гранту, що може здійснюватися одним Траншем або частинами відповідно до покрокової Верифікації, за умови виконання умов Програми Фонду.

26.5. Залучення Заявником/Бенефіціаром банків для фінансування Заходів з енергоефективності (здійснюється Заявником/Бенефіціаром у разі необхідності на будь-якому з етапів реалізації Проекту).

26.6. Отримання Заявником/Бенефіціаром Послуг із супроводження Проекту для участі у Програмі у разі необхідності на будь-якому з етапів реалізації Проекту.

27. Фонд зобов'язаний розглянути Заявки та документи Заявника/Бенефіціара та прийняти рішення щодо виплати Гранту або будь-якої його частини щодо відповідного Проекту згідно з Порядком дій.

28. Зазначений вище перелік етапів та дій може включати додаткові етапи та кроки, визначені у Порядку дій, які необхідно вчинити Бенефіціару для реалізації Проекту та отримання Гранту. Більш детальний опис усіх кроків та етапів міститься у Порядку дій.

РОЗДІЛ VI. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗАЯВНИКА/БЕНЕФІЦІАРА ТА ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ

29. Заявник/Бенефіціар несе відповідальність за правдивість інформації, яка міститься в поданих документах, правильність оформлення Заявок та документів, наданих Фонду, відповідність таких Заявок та документів вимогам, визначеним цією Програмою та Грантовим договором. За подання до Фонду неправдивої та недостовірної інформації, або якщо з наданих до Фонду документів вбачається факт шахрайства (будь-яке діяння або бездіяльність Заявника/Бенефіціара, включаючи викривлення відомостей, котре свідомо або через недбальство вводить в оману Фонд чи є спробою введення Фонду в оману для одержання фінансової користі чи уникнення виконання зобов'язання) Заявник/Бенефіціар несе відповідальність в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

30. Заявник/Бенефіціар може залучати інших осіб задля отримання допомоги в здійсненні оформлення документів щодо участі у Програмі, однак при цьому відповідальність за дії таких третіх осіб щодо змісту Заявок та інших документів несе Заявник/Бенефіціар. Послуги таких третіх осіб відшкодовуються Фондом за рахунок Гранту лише у випадку, якщо вони

включені до Переліку послуг з супроводження Проекту Заявника/Бенефіціара для участі у Програмі, часткове відшкодування вартості яких Бенефіціару може бути здійснене Фондом за Програмою, визначеного в Додатку 3 до Програми.

31. Заявник/Бенефіціар може оскаржити рішення Фонду відповідно до Порядку подання та розгляду апеляцій в рамках Програми підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «ЕНЕРГОДІМ».

32. Рішення, дії або бездіяльність Фонду можуть бути оскаржені Заявником/Бенефіціаром в судовому порядку.

33. Бенефіціар як отримувач Гранту відповідає за належне виконання умов Грантового договору, та реалізацію Проекту відповідно до умов цієї Програми.

РОЗДІЛ VII. ВЕРИФІКАЦІЯ, МОНІТОРИНГ ТА ПЕРЕВІРКА ЯКОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

34. Фонд контролює результати здійснення Заходів з енергоефективності, у тому числі, збирає включно до 01 квітня 2030 року та зберігає дані про їх результати, фактичну економію споживання енергоресурсів, коштів за програмами енергоефективності, що виконуються за участю Фонду.

35. Фонд має право протягом Строку реалізації Проекту в розрізі кожного із Бенефіціарів окремо:

35.1. здійснювати перевірки стану дотримання умов договорів з Банками-партнерами, будівельними компаніями, виконавцями робіт (надавачами послуг) у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель;

35.2. вносити пропозиції щодо усунення недоліків у реалізації Проектів;

35.3. проводити остаточну перевірку якості та результатів реалізації Проектів з енергоефективності та енергозбереження (Верифікацію), а також залучати до її проведення інших осіб;

35.4. здійснювати інші заходи для контролю якості реалізації та Верифікації Проектів з енергоефективності, передбачені чинним законодавством України, Програмою та Грантовим договором.

36. Умови та процедура проведення Фондом Верифікації здійснених Бенефіціаром Прийнятних Заходів визначається в Порядку

верифікації Проектів/Заходів з енергоефективності, що здійснюються за участю державної установи «Фонд енергоефективності».

37. Умови та процедура здійснення Фондом моніторингу визначається в Порядку моніторингу та ведення баз даних (збору, зберігання, аналізу та оприлюднення консолідованої інформації).

38. Умови та процедура здійснення Фондом аналізу якості визначається в Порядку аналізу якості заходів з енергоефективності, що здійснюються за участю державної установи «Фонд енергоефективності».

39. Якщо у будь-який момент під час Верифікації здійснених Бенефіціаром Заходу (Заходів) з енергоефективності або Проекту Фондом буде виявлено будь-який Дефект, Фонд має право вимагати невідкладного усунення, виправлення такого Дефекту та/або реалізацію інших засобів захисту. Бенефіціар має право розпочати усунення Дефекту відповідно до вимог та рекомендацій Фонду, вказаних у відповідному повідомленні Фонду, передбаченому в Порядку дій. Будь-які витрати Бенефіціара, які понесені або можуть бути понесені у зв'язку із усуненням Дефектів, не є Прийнятними витратами та не підлягають частковому відшкодуванню згідно з Програмою.

40. Протягом Строку реалізації Проекту та в строк до 01 квітня 2030 року включно Бенефіціар зобов'язаний надавати Фонду дані про результати здійснення Заходів з енергоефективності, фактичну економію споживання енергоресурсів тощо, на умовах, в порядку та згідно з переліком, передбаченими Порядком моніторингу та ведення баз даних (збору, зберігання, аналізу та оприлюднення консолідованої інформації) та умовами Грантового договору.

РОЗДІЛ VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

41. Програма (у тому числі нова редакція Програми) набирає чинності з моменту її публікації на Вебсайті Фонду і вводиться в дію з дня, встановленого в оголошенні про початок дії Програми (або нової редакції Програми) та прийому Заявок, але не раніше дня, наступного за днем опублікування на Вебсайті Фонду відповідного оголошення.

42. Зміни до цієї Програми можуть вноситися за рішенням Наглядової ради Фонду в односторонньому порядку відповідно до чинного законодавства України шляхом їх опублікування на Вебсайті Фонду. При цьому, опублікування зміненої редакції Програми на Вебсайті Фонду

вважатиметься належним повідомленням усіх заінтересованих осіб (у тому числі Заявників і Бенефіціарів) про усі відповідні зміни.

43. Будь-які зміни до цієї Програми, затверджені Наглядовою радою Фонду, набирають чинності та вводяться в дію у строк, визначений відповідним рішенням Наглядової ради, але не раніше дня, наступного за днем опублікування на Вебсайті Фонду оголошення про внесення відповідних змін.

44. Дія цієї Програми може бути припинена або призупинена (в тому числі достроково або тимчасово) та/або продовжена на підставі рішення Наглядової ради Фонду. Програма вважається такою, що припинила або призупинила свою дію з моменту, визначеного Наглядовою радою, але не раніше дня, наступного за днем опублікування оголошення про припинення або призупинення її дії на Вебсайті Фонду.

45. Всі зобов'язання Фонду щодо Заявок/Проектів, схвалених/затверджених Фондом відповідно до умов Програми, що виникли до моменту припинення або призупинення дії цієї Програми, вважаються дійсними до моменту повного виконання відповідних зобов'язань згідно з умовами Програми.

46. Усі наступні документи є невід'ємною частиною цієї Програми:

46.1. Порядок дій.

46.2. Умови Грантового договору.

46.3. Порядок верифікації.

46.4. Порядок аналізу якості.

46.5. Порядок моніторингу.

46.6. Порядок розгляду апеляцій.

47. До цієї Програми додаються такі додатки:

47.1. Додаток 1. Граничні розміри фінансування (Грантова політика) та методика визначення розміру Гранту відповідно до Програми.

47.2. Додаток 2. Перелік Заходів з енергоефективності, часткове відшкодування вартості яких Бенефіціару може бути здійснене Фондом за Програмою.

47.3. Додаток 3. Перелік послуг з супроводження Проекту Заявника/Бенефіціара для участі у Програмі, часткове відшкодування вартості яких Бенефіціару може бути здійснене Фондом за Програмою.

48. Усі Додатки до цієї Програми є невід'ємною частиною Програми.

ГРАНИЧНІ РОЗМІРИ ФІНАНСУВАННЯ (ГРАНТОВА ПОЛІТИКА) ТА МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ГРАНТУ ВІДПОВІДНО ДО ПРОГРАМИ

Розділ 1. ГРАНТОВА ПОЛІТИКА

1. В цьому Додатку до Програми визначаються засади Грантової політики, порядок визначення розміру та порядок сплати Гранту, що надається Фондом відповідно до умов Програми для часткового відшкодування Прийнятних витрат після здійснення Заявником/Бенефіціаром таких Прийнятних заходів:
  - 1.1. проведення попереднього Енергетичного аудиту; розробку Проектної документації та її експертизу (в тому числі обстеження об'єкта (будівлі)); послуги з технічного та авторського нагляду; Сертифікацію енергетичної ефективності після реалізації Проекту; обстеження інженерних систем будівлі, на яких здійснено заходи із забезпечення (підвищення рівня) енергетичної ефективності під час реалізації Проекту, Послуги з супроводження Проекту для участі у Програмі (далі для цілей цього Додатку – **Прийнятні Заходи з підготовки та реалізації Проекту**);
  - 1.2. впровадження Заходів з енергоефективності, що включає вартість робіт (послуг), обладнання та матеріалів, перелік яких наведено в Додатку 2 до цієї Програми (далі для цілей цього Додатку – **Прийнятні Заходи з будівельних робіт**).
2. Для перших 500 (п'ятисот) Заявок на Участь, які були схвалені Фондом, додатково надається 20% до суми відшкодування Прийнятних Заходів з будівельних робіт.
3. На всі Заявки на Участь, що надійшли до Фонду в день надходження 500 (п'ятисотої) Заявки на Участь, у разі подальшого схвалення Заявки на Участь Фондом відповідно до умов Програми, поширюється такий самий розмір Гранту, як і на перші 500 (п'ятсот) Заявок на Участь. Днем надходження до Фонду 500 (п'ятисотої) Заявки на Участь вважається дата отримання такої Заявки на Участь будь-яким з Банків-партнерів.

4. Починаючи з 501 (п'ятсот першої) Заявки на Участь у Програмі, схваленої Фондом, для Бенефіціарів вступають в силу додаткові умови, а саме, вартість Прийнятних Заходів на підготовку та реалізацію Проекту не повинна перевищувати 15 % (п'ятнадцять відсотків) від вартості Прийнятних Заходів з будівельних робіт – для Пакету заходів «А», та 7,5 % (сім цілих п'ять десятих відсотка) від вартості Прийнятних Заходів з будівельних робіт – для Пакету заходів «Б».
5. У разі перевищення вказаних вище обмежень, розмір часткового відшкодування Прийнятних заходів з підготовки та реалізації проектів розраховується від суми, що складає 15% (п'ятнадцять відсотків) або 7,5 % (сім цілих п'ять десятих відсотка) від вартості Прийнятних Заходів з будівельних робіт відповідно до обраного Пакету.
6. Для забезпечення дотримання встановлених вимог щодо обмежень розміру Гранту під час його остаточного розрахунку здійснюється відповідне коригування розміру Гранту згідно із пунктом 14 цього Додатку.
7. Виплата Гранту Фондом здійснюється Траншами (або частинами Траншів) у визначеному відповідно до цього Додатку розмірі та відповідно до умов Програми та Грантового Договору на підставі Заявок та інших документів, що подаються Заявником/Бенефіціаром, а саме:
  - 7.1. Перший Транш – часткове відшкодування Прийнятних витрат, що пов'язані з проведенням попереднього Енергетичного аудиту та наданням Послуг з супроводження Проекту для участі у Програмі перед поданням Заявником до Фонду Заявки №1, виплачується після належного схвалення Фондом Заявки №1 (Заявки на Участь);
  - 7.2. Другий Транш – часткове відшкодування Прийнятних витрат, що пов'язані з розробкою Проектної документації та її експертизи (в тому числі обстеження об'єкта (будівлі)) та наданням Послуг з супроводження Проекту для участі у Програмі перед поданням Бенефіціаром до Фонду Заявки №2, виплачується після завершення цих робіт та/або послуг та належного схвалення Фондом Заявки №2 (Заявки на Затвердження Проекту);
  - 7.3. Третій Транш – часткове відшкодування Прийнятних витрат, що стосуються будівельних робіт, послуг з технічного та авторського нагляду, сертифікації енергетичної ефективності після реалізації Проекту, обстеження інженерних систем будівлі, на яких здійснено Заходи з енергоефективності під час реалізації Проекту, та наданням Послуг з супроводження Проекту для участі у Програмі перед поданням Бенефіціаром до Фонду Заявки №4, який виплачується після завершення всіх Заходів з енергоефективності та надання цих послуг, Верифікації завершеного Проекту та схвалення Фондом Заявки № 4

- (Заявки на Верифікацію). При цьому виплата Третього Траншу Гранту для часткового відшкодування вартості Прийнятних витрат, що стосуються будівельних робіт для Пакету заходів «Б», може здійснюватись частинами, відповідно до покрокової верифікації (не більше трьох частин).
- 7.4.** Остаточний розрахунок Гранту здійснюється з урахуванням розміру Гранту, наведеного у Таблиці 1 цього Додатку, та коригування суми Гранту, що здійснюється відповідно до пункту 14 цього Додатку.
- 7.5.** Вартість послуг з супроводження Проекту, послуг з технічного та авторського нагляду, сертифікації енергетичної ефективності після реалізації Проекту, обстеження інженерних систем будівлі, на яких здійснено Заходи з енергоефективності під час реалізації Проекту, на етапі Верифікації завершеного Проекту відшкодовується лише при остаточній виплаті Гранту, без відшкодування частинами на окремих кроках.
- 8.** Розміри часткового відшкодування Прийнятних витрат для Пакетів А та Б наведені у Таблиці 1 цього Додатку 1.
- 9.** Вимоги до розміру Внеску Бенефіціара наведені в Таблиці 2 цього Додатку 1.

Розділ 2. МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ГРАНТУ

- 10.** Не допускається повторне відшкодування вартості Прийнятних Заходів, що за своєю суттю та типом відповідають переліку, зазначеному у пункті 1 цього Додатку, якщо вони вже були включені у розрахунок розміру Гранту, який був виплачений Бенефіціару Фондом відповідно до умов Програми, в тому числі у разі повторної участі Бенефіціара у Програмі.
- 11.** В рамках реалізації Проекту не допускається отримання Прибутку Бенефіціаром, а саме отримання Бенефіціаром сумарно Гранту та Іншої допомоги на відшкодування Прийнятних витрат у розмірі, що перевищує 100% Прийнятних витрат (крім відшкодування процентів та інших комісійних платежів за кредитними зобов'язаннями Заявника/Бенефіціара).
- 12.** У разі отримання Бенефіціаром Допомоги з Державного бюджету та/або Іншої Допомоги для фінансування Прийнятних Заходів, що реалізуються в рамках Проекту, та/або відшкодування їх вартості, Бенефіціар зобов'язаний повідомити Фонд про отримання такої допомоги за формою, визначеною у Додатку 16 до Порядку дій, під час подачі Заявки №1 (Заявки на Участь)

та/або будь-якої Заявки (на будь-якому з етапів). У разі якщо Бенефіціар отримав Іншу Допомогу та/або Допомогу з Державного бюджету протягом 1 (одного) календарного року після отримання Бенефіціаром Гранту в повному розмірі, такий Бенефіціар зобов'язаний повідомити про це Фонд протягом 10 (десяти) робочих днів з дати отримання такої допомоги.

- 13.** У разі отримання Бенефіціаром Допомоги з Державного бюджету, розмір Гранту буде зменшений на суму такої Допомоги з Державного бюджету. Якщо Фонду стане відомо про отримання Бенефіціаром такої допомоги після виплати Гранту, то Бенефіціар зобов'язаний протягом 10 (десяти) банківських днів після отримання ним письмової вимоги від Фонду, повернути Фонду на рахунки, зазначені в такій письмовій вимозі, частину виплаченого Гранту, яка дорівнює сумі такої отриманої Допомоги з Державного бюджету. Визначений у цьому пункті порядок коригування розміру Гранту або повернення частини отриманого Гранту у разі отримання Бенефіціаром Допомоги з Державного бюджету, застосовується Фондом окремо від процедури коригування Гранту, визначеної у пункті 14 цього Додатку.
- 14.** У разі отримання Фондом повідомлення від Заявника/Бенефіціара, або отримання з інших джерел підтвердженої інформації щодо отримання Заявником/Бенефіціаром Іншої допомоги, сума Гранту (Траншу Гранту), яка ще не виплачена Бенефіціару, зменшується на позитивне значення суми коригування (далі – Сума коригування).

Сума коригування розраховується за такою формулою:

$$\sum_{\text{кориг}} = \text{СД} - (\text{ПВ} - \text{СГ} - \text{ВБ}),$$

де

$\sum_{\text{кориг}}$ – сума коригування;

СД – сума отриманої Іншої Допомоги;

ПВ – загальна сума витрат на Прийнятні Заходи;

СГ – розмір Гранту, визначений у Таблиці 1 цього Додатку;

ВБ – Внесок Бенефіціара, визначений у Таблиці 2 цього Додатку.

У разі якщо на момент отримання Фондом повідомлення про отримання Іншої допомоги, визначеного у пункті 12 цього Додатку, або отримання з інших джерел підтвердженої інформації про отримання Бенефіціаром Іншої допомоги, виплата Бенефіціару першого та/або другого Траншів Гранту вже відбулась, Фонд коригує фактичний розмір Гранту та зменшує третій Транш Гранту на Суму коригування. Якщо за результатами такого коригування встановлено, що сума попередньо виплачених Траншів Гранту перевищує скоригований розмір Гранту, сума такого перевищення підлягає

обов'язковому поверненню Бенефіціаром протягом 10 (десяти) банківських днів після отримання ним письмової вимоги від Фонду, на рахунки, зазначені в такій письмовій вимозі.

У разі якщо на момент отримання Фондом повідомлення про отримання Іншої допомоги, визначеного у пункті 12 цього Додатку, або отримання з інших джерел підтвердженої інформації про отримання Бенефіціаром Іншої допомоги, виплата Бенефіціару третього Траншу Гранту вже відбулась в повному обсязі, Бенефіціар зобов'язаний протягом 10 (десяти) банківських днів після отримання письмової вимоги від Фонду повернути кошти в сумі, що дорівнюють Сумі коригування, на рахунки, зазначені у такій письмовій вимозі.

- 15.** У разі якщо Проектна документація містить окремі розділи, в яких визначені заходи (будівельні роботи, матеріали), які згідно з Додатком 2 до цієї Програми не відносяться до Прийнятних Заходів, та/або такі заходи визначені у відповідних розділах Проектної документації разом із Прийнятними заходами, то в такому випадку до Прийнятних витрат на розробку Проектної документації відносяться лише витрати на розробку тих розділів Проектної документації, що містять виключно Прийнятні заходи, та/або витрати на розробку Проектної документації в частині лише Прийнятних заходів. Вартість таких витрат зазначається окремо в акті(ах) приймання-передачі виконаних робіт/наданих послуг з розробки Проектної документації або у додаткових документах, підписаних уповноваженою особою виконавця відповідних робіт (послуг), які подаються Бенефіціаром до Фонду.

У разі неподання до Фонду акту(ів) приймання-передачі виконаних робіт/наданих послуг з розробки Проектної документації або додаткових документів, підписаних уповноваженою особою виконавця відповідних робіт (послуг), в яких окремо зазначена сума витрат на розробку тих розділів Проектної документації, що містять виключно Прийнятні заходи та/або витрати на розробку Проектної документації в частині лише Прийнятних заходів, витрати на розробку Проектної документації не вважаються Прийнятними Витратами у повному обсязі.

- 16.** У разі якщо договір щодо супроводження Проекту для участі у Програмі містить окремі послуги, які не передбачені переліком, наведеним у Додатку 3 до цієї Програми, то вартість таких послуг не відноситься до Прийнятних витрат. Вартість таких послуг зазначається окремо в акті(ах) приймання-передачі наданих послуг або у додаткових документах, підписаних уповноваженою особою виконавця відповідних послуг.

У разі неподання до Фонду акту(ів) приймання-передачі наданих послуг щодо супроводження Проектів для участі у Програмі або

додаткових документів, підписаних уповноваженою особою виконавця відповідних послуг, в яких окремо зазначена вартість послуг відповідно до переліку, наведеного у Додатку 3 до цієї Програми та/або окремо зазначена вартість послуг, які не передбачені переліком, наведеним у Додатку 3 до цієї Програми, то вартість Послуг з супроводження Проекту для участі у Програмі, не вважаються Прийнятними Витратами у повному обсязі.

- 17.** У разі, якщо під час розрахунку Фондом вартості Прийнятних Заходів та суми Прийнятних витрат на кожному з етапів, Фонд встановив невідповідність Заявленої Суми Опису Проекту, Фонд має право призупинити строк розгляду відповідної Заявки для надання можливості Заявнику/Бенефіціару подати відповідні доповнення до Заявки.

У разі перевищення вартості впроваджених Заходів з енергоефективності, передбачених Програмою, яка була вказана в Проектній документації та письмовому звіті (висновку, оцінці) експертної організації, для можливості часткового відшкодування фактично понесених витрат, які віднесені до Прийнятних витрат, Бенефіціару потрібно подати Заявку №3 (Заявку на Зміни) відповідно до розділу VIII Порядку дій (включно зі скоригованою Проектною документацією, експертиза якої виконана відповідно до вимог чинного законодавства України). Якщо Заявка №3 (Заявка на Зміни) подана не буде, сума Гранту розраховуватиметься від вартості Заходів з енергоефективності, що вказана в Проектній документації та Описі проекту/Формі корегування Опису Проекту, які було подано разом з Заявкою №2 (Заявкою на Затвердження Проекту), та належним чином підтверджена.

- 18.** Фінансові витрати будь-яких виконавців будівельних робіт (генерального підрядника, підрядника тощо), пов'язані із залученням фінансування (наприклад, витрати на обслуговування банківського кредиту, зокрема по сплаті ним процентів), відображені в кошторисі будівельних робіт та/або інших документах, що подані Бенефіціаром до Фонду у складі супровідних документів до відповідної Заявки, не підлягають відшкодуванню за рахунок Гранту.
- 19.** Додаткові витрати Бенефіціара з усунення Дефектів не вважаються частиною Прийнятних витрат, визначених Програмою, та не підлягають частковому відшкодуванню за Програмою.
- 20.** Прийнятні витрати, що стосуються складання проектної документації, експертизи проектної документації, будівельних робіт, послуг з технічного та авторського нагляду, на яких здійснено Заходи з енергоефективності під час реалізації Проекту не можуть перевищувати загальну кошторисну вартість, передбачену наданою кошторисною документацією, відповідно до письмового звіту (висновку, оцінки) експертної організації.

Розміри часткового відшкодування Прийнятних витрат для Пакету А

ГРАНТ	1 Транш Гранту	2 Транш Гранту	3 Транш Гранту
	% від відповідних Прийнятних витрат		
Прийнятні Заходи з підготовки та реалізації Проекту*:			
Проведення попереднього Енергетичного аудиту	70%		
Розробка Проектної документації та її експертизу (в тому числі обстеження об'єкта (будівлі))		70%	
Послуги з технічного та авторського нагляду			70%
Сертифікація енергетичної ефективності після реалізації Проекту			70%
Обстеження інженерних систем будівлі, на яких здійснено заходи із забезпечення (підвищення рівня) енергетичної ефективності під час реалізації Проекту			70%
Послуги з супроводження Проекту для участі у Програмі	70%	70%	70%
	при цьому загальна вартість таких послуг не повинна перевищувати 5 % фактичної вартості Прийнятних Заходів з будівельних робіт за Проектом для перших 500 (п'ятисот) Заявок на Участь, схвалених Фондом)		
Прийнятні Заходи з будівельних робіт:			
Роботи, обладнання, матеріали (для перших 500 (п'ятисот) Заявок на Участь, схвалених Фондом)			60%
Роботи, обладнання, матеріали (починаючи з 501 (п'ятсот першої) Заявки на Участь, схваленої Фондом)			40%

*вартість Прийнятних Заходів на підготовку та реалізацію Проекту (починаючи з 501-ї Заявки на Участь, схваленої Фондом) не повинна перевищувати 15 % від вартості Прийнятних Заходів з будівельних робіт.

Розміри часткового відшкодування Прийнятних витрат для Пакету Б

ГРАНТ	1 Транш Гранту	2 Транш Гранту	3 Транш Гранту		
	% від Прийнятних витрат на відповідні заходи				
Прийнятні Заходи з підготовки та реалізації Проекту*:					
Проведення попереднього Енергетичного аудиту	70%				
Розробка Проектної документації та її експертизу (в тому числі обстеження об'єкта (будівлі))		70%			
Послуги з технічного та авторського нагляду				70%	
Сертифікація енергетичної ефективності після реалізації Проекту				70%	
Обстеження інженерних систем будівлі, на яких здійснено заходи із забезпечення (підвищення рівня) енергетичної ефективності під час реалізації Проекту				70%	
Послуги з супроводження Проекту для участі у Програмі	70%	70%	70%		
	при цьому загальна вартість таких послуг не повинна перевищувати 1,8 % фактичної вартості Прийнятних Заходів з будівельних робіт за Проектом для перших 500 (п'ятисот) Заявок на Участь, схвалених Фондом)				
			для будівельних робіт (може розбиватись на частини відповідно до покрокової верифікації)		
Прийнятні Заходи з будівельних робіт:					
			1 частина	2 частина	3 частина
Роботи, обладнання, матеріали (для перших 500 (п'ятисот) Заявок на Участь, схвалених Фондом)			70% **	70% **	70% **

Роботи, обладнання, матеріали (починаючи з 501 (п'ятсот першої) Заявки на Участь, схваленої Фондом)			50% **	50% **	50% **
---	--	--	--------	--------	--------

* вартість Прийнятих Заходів на підготовку та реалізацію Проекту (починаючи з 501-ї Заявки на Участь, схваленої Фондом) не повинна перевищувати 7,5 % від вартості Прийнятих Заходів з будівельних робіт.

** Відсоток від фактично виконаних та належним чином схвалених Фондом робіт за певним кроком.

Вимоги до розміру Внеску Бенефіціара

ВНЕСОК БЕНЕФІЦІАРА	ПАКЕТ А		ПАКЕТ Б	
	% від Прийятних витрат на підготовку та реалізацію Проекту	% від Прийятних витрат на будівельні роботи	% від Прийятних витрат на підготовку та реалізацію Проекту	% від Прийятних витрат на будівельні роботи
Для перших 500 (п'ятисот) Заявок на Участь, які були схвалені Фондом	30%	40%	20%	
Починаючи з 501 (п'ятсот першої) Заявки на Участь, яка була схвалена Фондом	40%		20%	

**ПЕРЕЛІК ЗАХОДІВ З ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ, ЧАСТКОВЕ
ВІДШКОДУВАННЯ ВАРТОСТІ ЯКИХ БЕНЕФІЦІАРУ МОЖЕ БУТИ
ЗДІЙСНЕНЕ ФОНДОМ ЗА ПРОГРАМОЮ**

1. Перелік Заходів з енергоефективності, що входять до Пакету заходів «А» («Легкий»):

Тип заходів	Заходи
Обов'язкові заходи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Встановлення вузла комерційного обліку теплової енергії 2. Встановлення або модернізація індивідуального теплового пункту (ІТП) 3. Заміна або модернізація загальнобудинкового котла або/та допоміжного обладнання (наприклад, насосів, систем автоматичного регулювання тощо) 4. Теплоізоляція або/та заміна трубопроводів системи внутрішнього теплопостачання в неопалювальних приміщеннях 5. Теплоізоляція або/та заміна трубопроводів системи гарячого водопостачання в неопалювальних приміщеннях 6. Гідравлічне балансування системи опалення шляхом встановлення автоматичних (балансувальних) клапанів
Необов'язкові заходи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комплекс робіт із теплоізоляції та улаштування опалювальних та неопалювальних горищ (технічних поверхів) та дахів 2. Модернізація системи гарячого водопостачання 3. Встановлення вузлів розподільного обліку теплової енергії на потреби опалення або/та приладів – розподілювачів теплової енергії у квартирах 4. Встановлення автоматичних регуляторів температури повітря у приміщеннях на опалювальних приладах водяної системи опалення у квартирах або/та у приміщеннях (місцях) загального користування будівлі 5. Заміна або/та теплоізоляція трубопроводів системи опалення або/та приладів водяної системи опалення у приміщеннях (місцях) загального користування будівлі

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Заміна або ремонт блоків віконних або/та блоків балконних дверних у приміщеннях (місцях) загального користування будівлі 7. Заміна або ремонт зовнішніх дверей або/та облаштування тамбурів зовнішнього входу 8. Комплекс робіт із модернізації та облаштування системи освітлення у приміщеннях (місцях) загального користування будівлі
--	--

2. Перелік Заходів з енергоефективності, що входять до Пакету заходів «Б» («Комплексний»):

Тип заходів	Заходи
Обов'язкові заходи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Всі обов'язкові заходи з Пакету заходів «А» 2. Комплекс робіт із теплоізоляції та улаштування зовнішніх стін 3. Комплекс робіт із теплоізоляції та улаштування опалювальних та неопалювальних горіщ (технічних поверхів) та дахів 4. Комплекс робіт із теплоізоляції та улаштування плит перекриття підвалу 5. Заміна або ремонт зовнішніх дверей або/та облаштування тамбурів зовнішнього входу 6. Заміна або ремонт блоків віконних або/та блоків балконних дверних у приміщеннях (місцях) загального користування будівлі
Необов'язкові заходи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комплекс робіт із теплоізоляції та улаштування зовнішніх стін нижче рівня ґрунту 2. Модернізація системи гарячого водопостачання 3. Заміна або/та теплоізоляція трубопроводів системи опалення або/та приладів водяної системи опалення у приміщеннях (місцях) загального користування будівлі 4. Заміна або/та теплоізоляція трубопроводів системи опалення або/та приладів водяної системи опалення у квартирах 5. Встановлення вузлів розподільного обліку теплової енергії на потреби опалення або/та приладів – розподільовачів теплової енергії у квартирах

	<p>6. Встановлення автоматичних регуляторів температури повітря у приміщеннях на опалювальних приладах водяної системи опалення у квартирах або/та у приміщеннях (місцях) загального користування будівлі</p> <p>7. Заміна або ремонт блоків віконних або/та блоків балконних дверних у квартирах, утеплення і скління наявних балконів і лоджій</p> <p>8. Комплекс робіт із модернізації та облаштування системи освітлення у приміщеннях (місцях) загального користування будівлі</p> <p>9. Комплекс робіт із модернізації та облаштування системи вентиляції зі встановленням рекуператорів</p> <p>10. Інші типи модернізації системи внутрішнього теплопостачання</p>
--	---

**ПЕРЕЛІК ПОСЛУГ З СУПРОВОДЖЕННЯ ПРОЕКТУ
ЗАЯВНИКА/БЕНЕФІЦІАРА ДЛЯ УЧАСТІ У ПРОГРАМІ, ЧАСТКОВЕ
ВІДШКОДУВАННЯ ВАРТОСТІ ЯКИХ БЕНЕФІЦІАРУ МОЖЕ БУТИ
ЗДІЙСНЕНЕ ФОНДОМ ЗА ПРОГРАМОЮ**

1	Етап 1 (перший транш Гранту) – часткове відшкодування вартості Енергетичного аудиту
	Надання послуг для оформлення Заявки №1 (Заявки на Участь)
	<ol style="list-style-type: none"> 1. надання роз'яснень та консультацій Заявнику та співвласникам багатоквартирного будинку щодо законодавчих вимог та вимог Фонду до процедури впровадження Заходів з енергоефективності в рамках Програми, реалізації Проекту на даному етапі, та інших питань, пов'язаних із участю в Програмі Фонду; 2. проведення огляду будинку та попередня оцінка технічного стану будинку з метою визначення переліку необхідних дій з енергомодернізації багатоквартирного будинку Заявника; 3. здійснення попередніх фінансово-технічних розрахунків вартості Проекту щодо впровадження Заходів з енергоефективності у будинку відповідно до вимог Фонду; 4. надання консультацій та роз'яснень Заявнику з питань можливостей залучення банківського, будь-якого іншого фінансування, чи Іншої допомоги для впровадження Заходів з енергоефективності на усіх етапах реалізації Проекту з провадження Заходів з енергоефективності та розрахунок очікуваної окупності Проекту з урахуванням цих можливостей; 5. аналіз внутрішньої документації ОСББ (зокрема, установчих документів ОСББ, технічної та фінансової документації) на відповідність вимогам чинного законодавства та вимогам Фонду щодо участі в Програмі Фонду;

<ol style="list-style-type: none">
6. розробка стратегії та/або плану дій Заявника для реалізації Проекту (даного етапу Проекту) у прийнятній для Заявника формі;
7. проведення роз'яснювальної роботи співвласникам щодо впровадження Заходів з енергоефективності та джерел їх фінансування, зокрема, але не виключно, участь в організації та проведення нарад, зборів, підготовка презентацій, розповсюдження інформаційних матеріалів, проведення інших заходів для забезпечення поінформованості співвласників щодо переваг участі ОСББ в Програмі Фонду;
8. супроводження процесу вибору енергоаудитора, узгодження умов співпраці з ним та проекту договору на сертифікацію енергетичної ефективності будівлі;
9. супроводження процесу прийняття рішення щодо залучення енергоаудитора: надання допомоги у організації та проведенні загальних зборів об'єднання співвласників багатоквартирного будинку щодо вибору енергоаудитора та оформленні їх результатів: допомога з оформленням протоколів таких загальних зборів, забезпечення їх відповідності вимогам чинного законодавства України та Фонду, допомога в оформленні Витягу з рішення (протоколу)/рішень (протоколів) загальних зборів об'єднання співвласників багатоквартирного будинку для подання пакету документів до даної Заявки¹, або шляхом надання допомоги в організації, проведенні та оформленні результатів засідання Правління об'єднання співвласників багатоквартирного будинку щодо вибору енергоаудитора та погодження умов договору на сертифікацію енергетичної ефективності будівлі;
10. супроводження процедури укладення договору з енергоаудитором (зокрема, але не виключно, перевірка умов договору, правильність заповнення реквізитів сторін, місцезнаходження будинку Заявника – відповідно до відомостей, зазначених в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань);
11. надання допомоги у формуванні пакету вихідних технічних даних для проведення енергоаудиту (в тому числі, виготовлення/відновлення технічної документації);
12. здійснення контролю повноти та якості виконання робіт (надання послуг) енергоаудитором та їх результатів, а також контроль строків їх
--

	<p>виконання, проведення регулярного проміжного контролю, оперативне вирішення (від імені та в інтересах Заявника) спірних питань та поточних проблем;</p> <p>13. надання допомоги у організації та проведенні загальних зборів об'єднання співвласників багатоквартирного будинку щодо участі в Програмі Фонду та оформлення Заявки №1 (Заявки на Участь), та оформленні їх результатів: допомога з оформленням протоколів таких загальних зборів за результатами їх проведення, забезпечення їх відповідності вимогам чинного законодавства України та Фонду, допомога в оформленні Витягу з рішення (протоколу)/рішень (протоколів) загальних зборів об'єднання співвласників багатоквартирного будинку для подання в рамках пакету документів до даної Заявки;</p> <p>14. супроводження процесу залучення банківського фінансування, роз'яснення критеріїв вибору банку-кредитора та умов кредитування Прийнятних заходів, вибір оптимального графіку сплати кредиту, роз'яснення умов кредитного договору, підготовка та збір пакету документів на отримання кредиту згідно вимог банку, а також консультування Заявника щодо належного виконання зобов'язань за угодами щодо залученого фінансування (за необхідності);</p> <p>15. супроводження процесу залучення Іншої допомоги (наприклад, коштів місцевих програм співфінансування енергоефективних заходів тощо), доступної для ОСББ, роз'яснення умов отримання такої допомоги, підготовка та збір відповідного пакету документів;</p> <p>16. збір, оформлення та перевірка Заявки № 1 (Заявки на Участь) та супровідних документів до неї, які подаються Замовником до Фонду, в тому числі, але не виключно, перевірка їх відповідності чинному законодавству України, вимогам Програми Фонду та правилам оформлення документів, контроль наявності усіх необхідних підписів, печаток, перевірка правильності оформлення копій документів та наявності повного пакету документів; надання рекомендацій щодо усунення виявлених невідповідностей; забезпечення дотримання узгоджених сторонами оптимальних термінів оформлення/збору документів згідно з погодженим сторонами стратегією/ планом дій для реалізації Проекту (даного етапу Проекту);</p> <p>17. забезпечення та організація процесу подання Замовником до Фонду Заявки №1 (Заявки на Участь) та супровідних документів до неї,</p>
--	---

	зокрема, але не виключно, надання роз'яснень щодо порядку подачі документів до Фонду, мережі банків-партнерів Фонду та графіку їх роботи, надання рекомендацій щодо критеріїв вибору банку-партнера, супроводження процедури відкриття поточного рахунку Заявника у банку-партнері Фонду (у випадку його відсутності), супроводження взаємодії з банком-партнером в процесі подачі Заявки до Фонду.
2	Етап 2 (другий транш Гранту) – затвердження Проекту та отримання Бенефіціаром часткового відшкодування вартості розробки Проектної документації та її експертизи (у тому числі обстеження об'єкту (будівлі))
	Надання послуг для оформлення Заявки №2 (Заявки на Затвердження Проекту)
	<ol style="list-style-type: none"> 1. надання консультацій та роз'яснень Бенефіціару з питань можливостей залучення банківського, будь-якого іншого фінансування, чи Іншої допомоги для впровадження Заходів з енергоефективності на усіх етапах реалізації Проекту з провадження Заходів з енергоефективності та розрахунок очікуваної окупності Проекту з урахуванням цих можливостей (якщо таку послугу не було надано на попередньому етапі); 2. проведення огляду будинку та попередня оцінка технічного стану будинку з метою визначення переліку необхідних дій з енергомодернізації багатоквартирного будинку Бенефіціара (якщо таку послугу не було надано на попередньому етапі); 3. здійснення попередніх фінансово-технічних розрахунків вартості Проекту (даного етапу Проекту) щодо впровадження Заходів з енергоефективності у будинку відповідно до вимог Фонду (якщо таку послугу не було надано на попередньому етапі); 4. розробка/коригування стратегії та/або плану дій Бенефіціара для реалізації Проекту (даного етапу реалізації Проекту) у прийнятній для Бенефіціара формі; 5. надання роз'яснень та консультацій Бенефіціару та співвласникам багатоквартирного будинку щодо законодавчих вимог та вимог Фонду до процедури впровадження Заходів з енергоефективності в рамках Програми, реалізації Проекту на даному етапі, та інших питань, пов'язаних із участю в Програмі Фонду;

	<ol style="list-style-type: none"> 6. супроводження процесу підготовки та узгодження технічного завдання на виконання проектних робіт з розробки Проектної документації та її експертизи; 7. супроводження процесу вибору виконавця(ів) проектних робіт з розробки Проектної документації та її експертизи, узгодження умов співпраці з ним та проекту (ів) договору (ів); 8. супроводження укладання договору(ів) з виконавцем (ми) проектних робіт з розробки Проектної документації та її експертизи (зокрема, але не виключно, перевірка умов договору, правильність заповнення реквізитів сторін, місцезнаходження будинку Бенефіціара – відповідно до відомостей, зазначених в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань); 9. здійснення контролю повноти та якості виконання робіт (надання послуг) виконавцем(ми) проектних робіт з розробки Проектної документації та її експертизи та їх результатів, здійснення контролю за відповідністю виготовленої документації фінансовим і технічним вимогам Фонду до Заявок та документації, а також контроль строків їх виконання, проведення регулярного проміжного контролю, оперативне вирішення (від імені та в інтересах Заявника) спірних питань та поточних проблем, перевірка правильності оформлення документації проектувальником відповідно до вимог чинного законодавства України, нормативних документів у сфері будівництва та архітектури; 10. проведення роз'яснювальної роботи співвласникам щодо впровадження Заходів з енергоефективності та джерел їх фінансування, зокрема, але не виключно, участь в організації та проведенні нарад, зборів, підготовка презентацій, розповсюдження інформаційних матеріалів, проведення інших заходів для забезпечення поінформованості співвласників щодо переваг участі ОСББ в Програмі Фонду; 11. надання допомоги у організації та проведенні загальних зборів об'єднання співвласників багатоквартирного будинку щодо участі в Програмі Фонду на даному етапі, та оформленні їх результатів: допомога з оформленням протоколів таких загальних зборів за результатами їх проведення, забезпечення їх відповідності вимогам чинного законодавства України та Фонду, допомога в оформленні Витягу з рішення (протоколу)/рішень (протоколів) загальних зборів об'єднання співвласників багатоквартирного будинку для подання в рамках пакету документів до даної Заявки;
--	--

	<p>12. супроводження процесу залучення банківського фінансування, роз'яснення критеріїв вибору банку-кредитора та умов кредитування Прийнятних заходів, вибір оптимального графіку сплати кредиту, роз'яснення умов кредитного договору, підготовка та збір пакету документів на отримання кредиту згідно вимог банку, а також консультування Бенефіціара щодо належного виконання зобов'язань за угодами щодо залученого фінансування;</p> <p>13. супроводження процесу залучення Іншої допомоги (наприклад, коштів місцевих програм співфінансування енергоефективних заходів), доступної для ОСББ, роз'яснення умов отримання такої допомоги, підготовка та збір відповідного пакету документів;</p> <p>14. збір, оформлення та перевірка Заявки №2 (Заявки на Затвердження Проекту) та супровідних документів до неї, які подаються Замовником до Фонду, в тому числі, але не виключно, перевірка їх відповідності чинному законодавству України, вимогам Програми Фонду та правилам оформлення документів, контроль наявності усіх необхідних підписів, печаток, перевірка правильності оформлення копій документів та наявності повного пакету документів; надання рекомендацій щодо усунення виявлених невідповідностей; забезпечення дотримання узгоджених Сторонами оптимальних термінів оформлення/збору документів згідно з погодженим Сторонами стратегією/планом дій для реалізації Проекту (даного етапу Проекту);</p> <p>15. забезпечення та організація процесу подання Замовником до Фонду Заявки №2 (Заявки на Затвердження Проекту) та супровідних документів до неї, зокрема, але не виключно, надання роз'яснень щодо порядку подачі документів до Фонду, мережі банків-партнерів Фонду та графіку їх роботи, надання рекомендацій щодо критеріїв вибору банку-партнера, супроводження процедури відкриття поточного рахунку Бенефіціара у банку-партнері Фонду (у випадку його відсутності), за потреби супроводження уповноваженого представника Бенефіціара під час подачі документів, супроводження взаємодії з банком-партнером в процесі подачі Заявки до Фонду.</p>
<p>3.</p>	<p>Етап 4 (третій Транш Гранту, що може виплачуватися частинами відповідно до покрокової верифікації) – часткове відшкодування вартості здійснених Заходів з енергоефективності, послуг з технічного та авторського нагляду, послуг Сертифікації енергетичної</p>

	<p>ефективності після реалізації Проекту, а також послуг з обстеження інженерних систем будівлі, щодо яких здійснено Заходи з енергоефективності (виплата Гранту)</p>
	<p>Надання послуг для оформлення Заявки №4 (Заявки на Верифікацію)</p>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. надання роз'яснень та консультацій Бенефіціару та співвласникам багатоквартирного будинку щодо законодавчих вимог та вимог Фонду до процедури впровадження Заходів з енергоефективності, в рамках Програми, реалізації Проекту на даному етапі, та інших питань, пов'язаних із участю в Програмі Фонду; 2. надання консультацій та роз'яснень Бенефіціару з питань можливостей залучення банківського, будь-якого іншого фінансування, чи Іншої допомоги для впровадження Заходів з енергоефективності на даному етапі реалізації Проекту та розрахунок очікуваної окупності Проекту з урахуванням цих можливостей (якщо таку послугу не було надано на попередньому етапі або з'явилися нові потреби або можливості); 3. розробка або коригування стратегії та/або плану дій Бенефіціара для реалізації Проекту (даного етапу Проекту) у прийнятній для Бенефіціара формі; 4. супроводження процесу вибору підрядника(ів) на впровадження Заходів з енергоефективності, на проведення технічного нагляду, на проведення авторського нагляду, на сертифікацію енергетичної ефективності будівлі багатоквартирного будинку, укладеного після впровадження Заходів з Енергоефективності та/або на підготовку Звіту з обстеження інженерних систем, що були модернізовані, інших необхідних спеціалістів, узгодження умов співпраці з ними та проектів договорів; 5. супроводження процесів укладання договорів з підрядниками на впровадження Заходів з енергоефективності, на проведення технічного нагляду, на проведення авторського нагляду, на сертифікацію енергетичної ефективності будівлі багатоквартирного будинку, укладеного після впровадження Заходів з Енергоефективності та на підготовку Звіту обстеження інженерних систем, що були модернізовані, інших послуг/робіт, договорів із закупівлі обладнання та/або матеріалів тощо (зокрема, але не виключно, перевірка умов договору, правильність заповнення реквізитів сторін, місцезнаходження будинку Бенефіціара – відповідно до відомостей,

	<p>зазначених в Єдиному державному реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань);</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. здійснення контролю повноти та якості виконання робіт (надання послуг) підрядників з впровадження Заходів з енергоефективності, з проведення технічного нагляду, з проведення авторського нагляду, з сертифікації енергетичної ефективності будівлі багатоквартирного будинку, укладеного після впровадження Заходів з Енергоефективності та підготовки Звіту обстеження інженерних систем, що були модернізовані, а також інших інших послуг/робіт, виконання вимог договорів щодо закупівлі обладнання та/або матеріалів тощо, та їх результатів, а також контроль строків їх виконання, проведення регулярного проміжного контролю, оперативне вирішення (від імені та в інтересах Бенефіціара) спірних питань та поточних проблем; огляд будинку з метою перевірки якості та стану реалізації Заходів з енергоефективності, дотримання строків їх впровадження; 7. супроводження процесу проведення технічного та авторського нагляду, сертифікації енергетичної ефективності будівлі та обстеження інженерних систем, зокрема: погодження, організація та перевірка графіку відвідувань, перевірка оформлення журналів та іншої необхідної документації, забезпечення внесення змін до Проектно-кошторисної та іншої документації (при необхідності); 8. перевірка правильності оформлення виконавчої та іншої документації виконавцями відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних документів у сфері будівництва та архітектури; перевірка правильності оформлення документа(тів), що підтверджує(ють) відповідність обладнання та матеріалів вимогам чинного законодавства України та Програми; 9. проведення роз'яснювальної роботи співвласникам щодо впровадження Заходів з енергоефективності та джерел їх фінансування, зокрема, але не виключно, участь в організації та проведення нарад, зборів, підготовка презентацій, розповсюдження інформаційних матеріалів, проведення інших заходів для забезпечення поінформованості співвласників щодо переваг участі ОСББ в Програмі Фонду; 10. надання допомоги у організації та проведенні загальних зборів об'єднання співвласників багатоквартирного будинку щодо участі в Програмі Фонду на даному етапі, та оформленні їх результатів: допомога з оформленням протоколів таких загальних зборів за
--	--

	<p>результатами їх проведення, забезпечення їх відповідності вимогам чинного законодавства України та Фонду, допомога в оформленні Витягу з рішення (протоколу)/рішень (протоколів) загальних зборів об'єднання співвласників багатоквартирного будинку для подання в рамках пакету документів до даної Заявки;</p> <p>11. супроводження процесу залучення банківського фінансування, роз'яснення критеріїв вибору банку-кредитора та умов кредитування Заходів з енергоефективності, вибір оптимального графіку сплати кредиту, роз'яснення умов кредитного договору, підготовка та збір пакету документів на отримання кредиту згідно вимог банку, а також консультування Бенефіціара щодо належного виконання зобов'язань за угодами щодо залученого фінансування;</p> <p>12. супроводження процесу залучення Іншої допомоги (наприклад, коштів місцевих програм співфінансування енергоефективних заходів), доступної для ОСББ, роз'яснення умов отримання такої допомоги, підготовка та збір відповідного пакету документів;</p> <p>13. збір, оформлення та перевірка Заявки(-ок) №4 (Заявки на Верифікацію) та супровідних документів до неї, які подаються Замовником до Фонду, в тому числі, але не виключно, перевірка їх відповідності чинному законодавству України, вимогам Програми Фонду та правилам оформлення документів, контроль наявності усіх необхідних підписів, печаток, перевірка правильності оформлення копій документів та наявності повного пакету документів; надання рекомендацій щодо усунення виявлених невідповідностей; забезпечення дотримання узгоджених Сторонами оптимальних термінів оформлення/збору документів згідно з погодженим Сторонами стратегією/ планом дій для реалізації Проекту (даного етапу реалізації Проекту);</p> <p>14. забезпечення та організація процесу подання Бенефіціаром до Фонду Заявки(ок) №4 (Заявки на Верифікацію) та супровідних документів до неї, зокрема, але не виключно, за потреби супроводження уповноваженого представника Бенефіціара під час подачі документів, здійснення представництва інтересів Бенефіціара перед банком-партнером;</p> <p>15. супроводження Бенефіціара на етапі оформлення та подання Заявки №3 (Заявки на Зміни), якщо виникла необхідність внесення змін до Проекту та внесення змін до відомостей про Проект (включає в себе усі необхідні послуги, що є аналогічними послугам для оформлення Заявки №2</p>
--	--

	<p>(Заявки на затвердження Проекту та часткове відшкодування вартості розробки Проектної документації та її експертизи (в тому числі обстеження об'єкта (будівлі)));</p> <p>16. супроводження Бенефіціара на етапі оформлення та подання Заявки №5 (Заявки на продовження Строку реалізації Проекту), якщо виникла необхідність продовження Строку реалізації Проекту, зокрема підготовка обґрунтування необхідності продовження реалізації проекту;</p> <p>17. супроводження зі сторони Бенефіціара процесу Верифікації та (за необхідності) перевірки якості виконання робіт (перевірки з виїздом за місцем знаходження багатоквартирного будинку) виконаних Заходів з енергоефективності та Верифікації (перевірки з виїздом за місцем знаходження багатоквартирного будинку) завершеного Проекту (або окремого завершеного кроку), супроводження процесу усунення недоліків, виявлених Фондом.</p>
--	--

Найменування зазначених в цьому Додатку 3 до Програми послуг, можуть відрізнятися в документах Заявника/Бенефіціара (договорах, актах виконаних робіт тощо) за умови вірного відображення їх суті.